

מדינת ישראל
הוועדה לצמצום הריכוזיות

ירושלים, ז' אדר ב תשפ"ד
17 מרץ 2024

לכבוד
ח"כ משה גפני
יו"ר ועדת הכספים של הכנסת

באמצעות דוא"ל: vkasfim@knesset.gov.il

שלום רב,

הנדון: דיווח לוועדת הכספים של הכנסת לפי החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות

סימן ב' שבפרק ב' לחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, תשע"ד – 2013, (להלן "החוק"), עוסק בשיקולי ריכוזיות כלל-משקית בהקצאת זכויות. הוראות סימן זה קובעות, בין היתר, שמאסדר המבקש להקצות זכות לגורם ריכוזי ישקול שיקולי ריכוזיות כלל-משקית בהתייעצות עם הוועדה לצמצום הריכוזיות (להלן "הוועדה"). הוועדה רשאית להחליט אם ליעץ למאסדר שפנה אליה בעניין ההקצאה נושא פנייתו, ואם החליטה ליעץ לו, עליה למסור לו את חוות דעתה בעניין.

על-פי הוראות סעיף 15 לחוק, על הוועדה לדווח לממשלה, אחת לשנה, על הליכים שהתקיימו לפי סימן ב' בהתייעצות עמה ועל שיקולים ששקלה לגיבוש חוות דעתה. לאחר הגשת הדיווח השנתי לממשלה נדרשת הוועדה להעביר את הדיווח לוועדת הכספים של הכנסת. בהתאם, הוועדה מתכבדת להעביר לוועדת הכספים את הדיווח השנתי שהוגש היום לממשלה, המצורף בזאת.

בכבוד רב,

מיכל כהן

הממונה על התחבוב
יו"ר הוועדה לצמצום הריכוזיות

מדינת ישראל
הוועדה לצמצום הריכוזיות

ירושלים, ז' אדר ב תשפ"ד
17 מרץ 2024

לכבוד
מר יוסי פוקס
מזכיר הממשלה

באמצעות דוא"ל: memshala@pmo.gov.il

שלום רב,

הנדון: דיווח שנתי לממשלה בהתאם לסעיף 15 לחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות

בהתאם לסעיף 15 לחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, תשע"ד – 2013, (להלן **החוק**), אני מתכבדת להעביר דיווח שנתי לממשלה על עבודת הוועדה לצמצום הריכוזיות (להלן **הוועדה**), כדלקמן:

מאסדר המבקש להקצות זכות לגורם ריכוזי נדרש לשקול שיקולי ריכוזיות כלל-משקית בהתייעצות עם הוועדה, בהתאם להוראות סימן ב' שבפרק ב' לחוק. הוועדה רשאית להחליט אם בכוונתה לייעץ למאסדר שפנה אליה בעניין ההקצאה נושא פנייתו, ואם החליטה הוועדה לייעץ לו, עליה למסור לו את חוות דעתה בעניין אותה הקצאה.

על-פי הוראות סעיף 15 לחוק, על הוועדה לדווח לממשלה, אחת לשנה, על הליכים שהתקיימו לפי סימן ב' בהתייעצות עמה וכן על שיקולים ששקלה לגיבוש חוות דעתה באותה תקופה.

הוועדה פרסמה ארבע חוות דעת אשר עיקרן יפורט להלן במסגרת דיווח הוועדה לשנת 2023.

חוות דעת הוועדה בעניין השתתפות גורמים ריכוזיים במכרז למכירת תחנת הכוח "שורק"

ועדת המכרזים הבין-משרדית להקמת תחנות כוח קונבנציונליות פנתה להיוועץ בוועדת הריכוזיות ביחס להשתתפות גורמים ריכוזיים במכרז לתכנון, מימון, הקמה והפעלה של תחנת כוח קונבנציונלית דו דלקית בהספק מותקן של MW 600-900 באזור שורק.

מדובר בהקצאה חיונית ביותר למשק החשמל, רבת חשיבות מבחינת היקפה ומבחינת נחיצותה לשמירה על אמינות האספקה ושרידות המערכת באזור גוש דן. בהרכבן של שבע מתוך הקבוצות שהשתתפו בשלב המיון המוקדם במכרז, ואף צלחו אותו, לקחו חלק הגורמים הריכוזיים: אלקטרה, ספיר, משאב (מקבוצת כלל תעשיות), הפניקס, אשטרום, שיכון ובינוי ואו.פי.סי.

הוועדה המליצה לאפשר את השתתפותן של אלקטרה, אשטרום, כלל תעשיות והפניקס במכרז.

**מדינת ישראל
הוועדה לצמצום הריכוזיות**

המלצת הוועדה ביחס לשפיר

שפיר כגורם ריכוזי עם זרועות רבות בתחומי תשתית חיונית רבים שמציבות אותה בין הגורמים בעלי הריכוזיות הכלל-משקית הגבוהה ביותר במשק. שפיר ניגשה למכרז על רכישת תחנת הכוח אשכול. לפיכך, סברה הוועדה שזכייה של שפיר בשורק בתרחיש שבו תזכה גם באשכול (שצפויה לספק חשמל לאותם אזורים), תהפוך אותה לאחת מיצרניות החשמל הפרטיות הגדולות ביותר. על כן, בתרחיש שבו שפיר הייתה זוכה באשכול, המליצה הוועדה כי ועדת המכרזים תשקול פעם נוספת שיקולי ריכוזיות כלל-משקית ביחס להתמודדותה על שורק ותיוועץ בה פעם נוספת.

המלצת הוועדה ביחס לשיכון ובינוי

שיכון ובינוי היא קבוצה ריכוזית מאוד, שמחזיקה בזכויות משמעותיות בתשתיות חיוניות למשק – בתחומי האנרגיה ותשתיות התחבורה. שיכון ובינוי, דומיננטית מאוד בתחום ייצור החשמל – היא אחת משתי יצרניות החשמל הפרטיות הגדולות (מחזיקה בהספק של כ-2040 מגה-וואט בגז טבעי בלבד). הוועדה המליצה כי אם תוצאות הבחינה הענפית ילמדו על כך שזכייתה עשויה לפגוע בקידום התחרותיות הענפית בתחום, יהיה צורך לשקול פעם נוספת שיקולי ריכוזיות כלל משקית, ובפרט את החשש מפגיעה ברווחת הציבור ואת הגידול בריכוזיות הכלל-משקית שקשורים בכוח המיקוח של הקבוצה בתחום החשמל.

המלצת הוועדה ביחס לאו.פי.סי

הוועדה המליצה כי אם או.פי.סי תזכה בתחנת אשכול, ועדת המכרזים תשוב להיוועץ בה ביחס לשיקולי ריכוזיות כלל-משקית בהקצאת הזכות בשורק לקבוצה.

חוות דעת משלימה של הוועדה לגבי השתתפות גורמים ריכוזיים במכרז הרכבת הקלה חיפה-נצרת

חברת חוצה ישראל פנתה להיוועץ בוועדת הריכוזיות ביחס להשתתפות גורמים ריכוזיים במכרז למימון, תכנון, הקמה, הפעלה ותחזוקה של פרויקט "נופית" – הרכבת הקלה בין חיפה לנצרת. פרויקט נופית הוא תוכנית להסעה המונית בטכנולוגיית רכבת קלה אזורית (Tram-Train) שצפויה לשרת את תושבי הצפון ולחבר בין מטרופולין חיפה לבין הגוש העירוני נצרת-נוף הגליל. מדובר בהקצאה משמעותית שתגדיל את הריכוזיות הכלל-משקית של הזוכה בה. בחוות דעת משלימה, המליצה הוועדה לאפשר את השתתפותן של קבוצות אלקטרה ושפיר במכרז לאחר שהקבוצה שזכתה במכרז של הקו הכחול בירושלים אינה כוללת תאגידי הקשורים לבעלי השליטה בקבוצת שפיר או לתאגידי הקשורים לבעלי השליטה בקבוצת אלקטרה.

חוות דעת הוועדה בעניין השתתפות גורמים ריכוזיים בהליך מכירת חברת דואר ישראל

רשות החברות הממשלתיות פנתה להיוועץ בוועדה בנוגע להפרטת חברת דואר ישראל ובנק הדואר. חברת הדואר ובנק הדואר מספקים באמצעות פריסה רחבה של סניפים לכלל היישובים בישראל שירותי דואר, שירותי בנקאות ושירותים נוספים. צרכני דואר רבים תלויים ביחידות הדואר ולפיכך שירותי דואר איכותיים, נגישים ויעילים חיוניים לרווחת הציבור.

מדינת ישראל
הוועדה לצמצום הריכוזיות

ועדת הריכוזיות המליצה למנוע מהבנקים לאומי, דיסקונט ומזרחי טפחות להתמודד במכרז לרכישת הדואר. הוועדה (ברוב קולות) המליצה לאפשר את התמודדות ניאופרס ואילו יו"ר הוועדה סברה כי יש לפסול את התמודדותה משיקולי ריכוזיות כלל-משקית.

סיכום

במסגרת דיווח זה, סקרה הוועדה הליכים שהתקיימו לפי סימן ב' שבפרק ב' לחוק בהתייעצות עמה. בהתאם לסעיף 6(ד) לחוק, החלטות הוועדה מתפרסמות באתר משרד האוצר בכתובת:
https://www.gov.il/he/Departments/PublicBodies/centralization_decrease_committee

אודה לך על העברת הדיווח לחברי הממשלה בהתאם להוראות סעיף 15 לחוק. דיווח זה יועבר לאחר הגשתו לממשלה לוועדת הכספים של הכנסת.

בכבוד רב,

מיכל כהן

הממונה על התחרות
יו"ר הוועדה לצמצום הריכוזיות